
ZÁPIS DO KRONIKY OBCE ALEKŠINCE
ROK 2017

SLOVO NA ÚVOD

V roku 2017 sa stalo na domácej i medzinárodnej scéne množstvo udalostí, z ktorých si spomeňme aspoň niekoľko takých, ktoré do určitej miery charakterizovali procesy prebiehajúce vo svete. V januári bol inaugurovaný za maerického prezidenta Donald Trump a so svojou administratívou začal odstupovať od medzinárodných zmlúv počnúc Parížskou klimatickou dohodou. V marci Veľká Británia spustila proces jej odchodu z Európskej únie na základe výsledkov referenda z predošlého roku. Koncom roka taktiež na základe referenda vyhlásila katalánska regionálna vláda nezávislosť na Španielsku. Katalánsku republiku však neuznal žiaden štát na svete a Španielsko si aj za pomoci silových opatrení uchovalo svoju jednotu. V decembri sa irackej armáde a jej spojencom podarilo zničiť ozbrojené skupiny Islamského štátu na svojom území a obnoviť územnú celistvosť krajiny. V tom istom mesiaci predstavitelia štátov EÚ na spoločnom samite potvrdili vznik Stálej štruktúrovanej spolupráce EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany (PESCO), ktorá by mohla v budúcnosti nahradiť mechanizmy vojenského paktu NATO po zmenách v geopolitickom usporiadaní sveta.

V priemyselnom parku Nitra - Sever pokračovala výstavba automobilového závodu Jaguar – Land Rover, ktorá začala v septembri roku 2016. Ide o investíciu presahujúcu čiastku 1,5 miliardy Eur. Táto investícia sa v Alekšinciach prejavila zvýšenou intenzitou dopravy, nárastom ubytovacích kapacít a zvýšením cien nehnuteľností. Alekšince, ktoré sú v dobrej dopravnej dostupnosti do Nitry, ale i do Bratislavy, či ďalších centier západného Slovenska sa stali vyhľadávanou lokalitou pre bývanie. Rok 2017 bol jedným z rokov všeobecného hospodárskeho rastu nielen Alekšínec, ale i Slovenska celkovo.

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

V roku 2017 sa v našej obci narodilo 17 detí, z toho 6 chlapcov a 11 dievčat. Zomrelo 13 občanov, z toho 5 mužov a 8 žien. Bolo uzavretých 17 sobášov, z toho 10 civilných a 7 cirkevných. V minulosti značne prevažovali cirkevné sobáše. Aj pomer cirkevných a civilných sobášov poukazuje na sekularizačné trendy v spoločnosti.

Do obce sa prisťahovalo 31 nových občanov, z toho 15 mužov a 16 žien. Z obce sa odsťahovalo 31 osôb, z toho 11 mužov a 20 žien. V rámci obce sa presťahovalo 13 osôb. Celkovo bolo v obci prihlásených na trvalý pobyt 1696 osôb, na prechodný 14 osôb. Spolu teda žilo v alekšinciach 1710 obyvateľov, z toho 836 mužov a 874 žien. Deti mladšie ako 15 rokov tvorili 13% obyvateľov. Priemerný vek Alekšincanov bol 40,41 roka. Počas roka 2017 bolo skolaudovaných sedem nových rodinných domov. Celkový počet obývaných domov v obci bol 466 a nachádzalo sa tu aj 15 bytových domov.¹

VÝZNAMNÉ UDALOSTI A PODUJATIA

Rok 2017 bol bohatý na podujatia, ktorými chceli ich organizátori oživiť kultúrno-spoločenský život v obci. Treba však priznať, že tieto podujatia navštevuje iba malá časť občanov. Je to dané bohatou ponukou kultúrno-spoločenského, či športového vyžitia, či už reálneho alebo virtuálneho nielen v rámci regiónu či Slovenska. Možnosť cestovať aj do exotických končín je dostupná širokým vrstvám obyvateľstva. Taktiež uponáhľaný individualistický spôsob života nepraje združovaniu a komunitnému prežívaniu voľného času. Navyše aj Alekšince zdieľajú čiastočne osud tzv. „satelitných“ dedín v blízkosti väčších centier s množstvom nových obyvateľov, ktorí si však k danej obci nevybudovali bližší vzťah. Napriek tomu sa pre všetkých občanov i návštevníkov podarilo pripraviť rad pekných akcií. Rok 2017 začal už tradičným novoročným

¹ *Evidencia obyvateľstva*. Zdroj: OcÚ Alekšince.

ohňostrojom s občerstvením, ktorý pripravil starosta obce s členmi obecného zastupiteľstva a zamestnancami obecného úradu. Na záver fašiangovej sezóny sa v kultúrnom dome uskutočnil 25. februára kultúrny program „Pochovávanie basy“, o ktorý sa postarala folklórna skupina Čabanka z obce Čab. Tento program bol spojený s pohostením zabíjačkovými špecialitami a tanečnou zábavou.

V ďalšom priebehu roka nechýbali každoročne organizované podujatia, ako stávanie mája, kultúrny program ku Dňu matiek našich žiakov z materskej a základnej školy, ako ani 3. ročník súťaže vo varení guláša - Alešinský kotlík 2017. Ten sa uskutočnil 1. júla v miestnom kynologickom areále. Okrem samotnej kuchárskej súťaže bol pripravený aj športový program pre deti a ďalšie sprievodné atrakcie. Podvečer patrilo kultúrnemu programu, o ktorý sa postaral náš spevácky zbor Veselí seniori a hudobná skupina Riva.

Začiatok júla patrí v Nitre a okolí cyrilo-metodským slávnostiam. V rámci spomenutých slávností zorganizoval náš rodák Miloš Zverina už 9. ročník folklórneho festivalu Slavica. V predvečer tohto festivalu zavítal v sprievode motorkárov združených v skupine Slovenskí vlci do našej obce folklórny súbor Ricki Kuferak z Bieloruska. Po vystúpení súboru vystúpil s príhovorom Miloš Zverina, v ktorom vyzdvihol potrebu takýmito podujatiami spopularizovať tému Slovanstva a prehlbovať slovanskú vzájomnosť. Po príhovore nasledovalo slávnostné zasadenie *Lipy slovanskej vzájomnosti a jednoty* v priestore medzi obecným úradom a kultúrnym domom. Túto udalosť pripomína pamätný kameň osadený pri spomenutej lipe.

Dňa 15. októbra sa v kultúrnom dome uskutočnil kultúrny program k Októbru – mesiacu úcty k starším, v ktorom vystúpili žiaci našej školy a Veselí seniori. V predvečer sviatku sv. Mikuláša 5. decembra prišiel do našej obce Mikuláš, ktorý priniesol pre deti sladkosti a rozsvietil vianočný stromček pri kultúrnom dome. O štyri dni neskôr sa uskutočnili v kultúrnom dome vianočné trhy s tvorivými dielňami pre najmenších a bohatým kultúrnym programom spojeným s pohostením.

V závere roka zorganizoval obecný úrad milú slávnosť *Uvítanie do života nových občanov* Alešiniec, ktorá po politických 1989 akoby upadla do zabudnutia. Táto slávnosť bola venovaná deťom, ktoré prišli na svet v uplynulom roku. Po privítaní rodičov a ich ratolestí predniesol starosta obce príhovor, po ktorom nasledovalo predstavenie nových občanov matrikárkou obce. Následne boli mená nových občanov

zapísané do pamätnej knihy a rodičom odovzdané vecné a finčné dary. Na slávnosti nechýbal ani kultúrny program.

OBECNÁ SAMOSPRÁVA

Rok 2017 bol prvým rokom, počas ktorého nevykonávala zber separovaného odpadu obec, ale všetci občania obdržali nádoby na plasty, papier a bioodpad a tak triedenie odpadu sa stalo plne ich zodpovednosťou. V roku 2017 bolo vyzbieraných 578 ton odpadu. Pre porovnanie, v roku 2006 to bolo len 200 ton. Naša obec tak kopíruje celosvetový trend, podľa ktorého sa každoročne zvyšuje množstvo vyprodukovaného odpadu. Na druhej strane sa podarilo zredukovať tvorenie nelegálnych skládok v okolí obce a na tieto skládky sa vynáša hlavne stavebný odpad, ktorý nie je predmetom separovaného zberu. Treba aj dodať, že nelegálne skládky v našej obci v mnohých prípadoch nevznikajú pričinením našich občanov. Pozitívne je aj to, že v roku 2015 tvoril komunálny odpad 71% celkového objemu, v roku 2016 len 38%. Teda podarilo sa vyseparovať oveľa viac odpadu, ktorý bude možné druhotne zhodnotiť a chrániť naše prírodné zdroje.

Obecné zastupiteľstvo (OZ) sa počas roka 2017 stretlo na zasadnutiach celkovo jedenásťkrát. Išlo o šesť riadnych a päť mimoriadnych zasadnutí. Okrem toho sa počas roky stretávali jednotlivé komisie pri OZ Alekšince. Na zasadnutiach OZ sa preberali otázky bežného chodu obce, prijímali sa všeobecne záväzné nariadenia, schvaľoval rozpočet obce. OZ schválilo aj zámennú zmluvu s Biskupstvom Nitra za účelom výmeny pozemkov pre potreby vybudovania futbalovej tréningovej plochy. OZ odmietlo odkúpenie bývalého krytu proti zbraniam hromadného ničenia občianskym združením KNIEŽA, ktoré kryt dovtedy využívalo ako Múzeum socializmu a studenej vojny.

Skutočné plnenie rozpočtu obce Alekšince a Základnej školy s materskou školou bolo nasledovné. Príjmy dosiahli sumu 1 390 454, 28 Eur, výdavky 1 269 061,00 Eur. Obec teda hospodárila tento rok s prebytkom, ktorý bol uložený do fondu rozvoja obce.²

VOĽBY

Dňa 4. novembra 2017 sa konali voľby do orgánov Nitrianskeho samosprávneho kraja. Z celkového počtu 1 431 voličov v našej obci sa hlasovania zúčastnilo 356 osôb, čo predstavuje účasť 24, 88 % oprávnených voličov. Platných hlasov pre voľby predsedu bolo 352, pre voľby do zastupiteľstva 340. V našej obci získal na funkciu predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja najviac hlasov kandidát Milan Belica (174), ktorý obhájil svoje kreslo aj v celokrajskom meradle. Za ním nasledoval Peter Oremus (64 hlasov), Milan Uhrík (61 hlasov), Ján Greššo ml. (47), Renáta Kolenčíková (4), Iván Farkas (1) a Ján Marko (1).

O poslancov mandát v zastupiteľstve Nitrianskeho samosprávneho kraja sa vo volebnom obvode Nitra uchádzalo spolu 82 kandidátov, ktorí kandidovali ako nezávislí, za politické strany alebo za zoskupenia politických strán. Z priestorových dôvodov nebudeme vymenovávať kompletne volebné výsledky v Alekšinciach, ale spomenieme iba tých, ktorí získali viac ako 50 hlasov. Najviac hlasov získal miestny rodák Peter Bulla (198 hlasov), ktorý kandidoval ako nezávislý kandidát. Nasledoval nitriansky primátor Jozef Dvonč (103), Peter Oremus (100), Tomáš Galbavý a Ján Greššo ml. (71), Daniel Hecht (67), Mario Dinga a Ondrej Šedivý (64), Marek Illéš (58), Zdenko Svoboda (52), Juraj Horváth (51). Z nich ôsmi kandidovali za koalíciu SMER-SD, SNS, MOST-HÍD, dvaja - Peter Bulla a Peter Oremus - boli nezávislí a Ján Greššo ml. kandidoval za koalíciu SAS, OĽaNO, ŠANCA, OKS, NOVA.³

² JONEKOVÁ, Martina: *Hodnotiaci správa programového rozpočtu obce Alekšince k 31. decembru 2017.* Zdroj: OcÚ Alekšince.

³ *Zápisnica okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku vo voľbách do orgánov Nitrianskeho samosprávneho kraja konaných 4. novembra 2017.* Zdroj: OcÚ Alekšince.

VÝSTAVBA A ZMENY V OBCI

Rok 2017 bol bohatý na zmeny v obci. Prvoradou úlohou obce je udržiavať už existujúcu infraštruktúru, konkrétne cesty, chodníky, vodovod, stavby patriace škole alebo obci, upravovať zeleň na verejných priestranstvách, starať sa o miestny cintorín. Okrem týchto základných úloh sa podarilo aj mnoho nových vecí. V rámci kampane *Marec – mesiac knihy* bola odovzdaná do používania knižná búdka v areáli obecného úradu, ktorá je vyrobená z dreva s keramickým podstavcom a má podobu vtáčej búdky. Knihy je možné požičať, čítať ich priamo na mieste pri knižnej búdke alebo zobrať domov, pričom knihu po prečítaní vrátiť späť alebo vymeniť za inú knihu, ktorú čitateľ nájde doma. Cieľom projektu bolo podporiť čítanie a vzdelávanie medzi občanmi Alekšincov. Realizátorkou projektu bola naša občianka a známa výtvarníčka Júliana Hadvigová.

Po roku 1989 sa predovšetkým vo veľkých slovenských mestách rozšíril osobitný spôsob vandalizmu – graffiti, teda písanie sprejom po stenách, vagónoch a pod. Neskôr sa z toho vyvinul osobitý druh umenia. V roku 2017 bolo ohlásených viacero prípadov, keď bol poškodený obecný a súkromný majetok prostredníctvom grafitov, teda sprejovaním, resp. tagovaním – t. j. popisáním.

Obec sa snažila zapojiť občanov do zlepšenia života súťažou *Zlepší život v obci*, v ktorej mali občania predkladať projekty na skrášlenie, modernizáciu verejných priestorov, športovísk, na rozvoj komunitného života, kultúrnych a vzdelávacích aktivít. Súťaž interne vyhodnotili poslanci obecného zastupiteľstva a realizovateľné projekty boli zaradené do plánov na ďalší rozvoj obce.

V januári prešiel rekonštrukciou interiér kultúrneho domu a bol vymenený jeho mobiliár. Počas roka sa v areáli školy podarilo vybudovať volejbalové ihrisko a športoviská pre stolný tenis. Výstavbu stolnotenisových športovísk podporila Raiffeisen banka vďaka tomu, že alekšinský projekt vyhral krajskú súťaž a dostal najviac hlasov v rámci projektu "*Gesto pre mesto*".

Po dlhých rokoch sa podarilo zlikvidovať nelegálnu skládku odpadu v centre obce a na ulici Horný Balkán, osadiť nové autobusové zástavky na Železničnej, Gecovskej a Hlavnej ulici a na Lahniach. Na jeseň prešiel kompletnou rekonštrukciou Dom smútku, počas ktorej bola obnovená fasáda, vymalované vnútorné priestory, zrekonštruovaná

stena, do ktorej bol vložený nový kríž a zakúpili sa nové stoličky. V priestoroch cintorína bol maľovkou obnovený hlavný kríž z roku 1790.

Ku koncu roka po uložení kanalizácie na Školskej ulici bol z vlastných zdrojov obce vybudovaný nový chodník a obec pristúpila k výmene verejného osvetlenia na hlavných križovatkách v obci pomocou LED technológie pre zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky.

ŠKOLSTVO

Učitelia a zamestnanci základnej školy s materskou školou okrem zabezpečenia bezproblémového priebehu vyučovania pripravili svojim žiakom viaceré zaujímavých podujatí, výletov a iných aktivít. Žiaci základnej školy absolvovali karneval, recitačnú súťaž *Hviezdoslavov Kubín*, matematickú súťaž *Pytagoriádu*, výtvarnú súťaž *Vesmír očami detí a Biblia očami detí a mládeže*, enviromentálnu besedu zameranú na separáciu odpadu, karneval a viaceré exkurzie. V júni sa v spolupráci s Obecným úradom a silovými zložkami uskutočnil už tradičný Protidrogový deň s ukázkami práce a techniky hasičov, záchranárov, polície a ozbrojených síl. Žiaci sa mohli realizovať prostredníctvom viacerých krúžkov, na jeseň boli otvorené aj krúžky *Mladá gazdinka* a *Stolovanie*, vďaka ktorým sa mohli zdokonaľiť v príprave pokrmov. Naša škola sa zúčastnila medzinárodného výmenného projektu *Global Village*, v rámci ktorého boli u našich žiakov ubytovaní dvaja stážisti z Indonézie a Brazílie. Tí sa zoznamovali s našou krajinou, absolvovali so žiakmi siedmeho a deviatego ročníka hodiny anglického jazyka a prezentovali život vo svojich krajinách.

V základnej škole sa uskutočnila čistočná renovácia priestorov jedálne, bola obnovená spojovacia chodba s budovou telocvične a pribudla učebňa vybavená najnovšími digitálnymi technológiami.

V materskej škole boli otvorené dve triedy, kam boli rozdelené deti na základe veku. Vyučovali tu Dagmara Petříková, Katarína Bališová, Edita Línerová a Monika Blašková. Kolektív materskej školy pripravil celý rad menších či väčších akcií ako *Vyrezávanie tekvic*; *Šarkaniáda*; *Deň úcty k starším*; *Vianočná besiedka*; *Karneval*;

Zdobenie veľkonočných vajíčok; Deň matiek; Deň detí, karneval, cirkusové vystúpenie, výchovné koncerty a divadelné predstavenia. V snahe prehĺbiť spoluprácu materskej školy a rodiny, kolektív učiteliek materskej školy organizoval jedenkrát do mesiaca spoločné popoludnia s rodičmi. Rodičia tak mohli vidieť priebeh vzdelávacej činnosti, prácu učiteliek, ale aj svojich ratolestí. Učiteľky počas svojej pedagogickej práce kládli dôraz rozvíjajú zručnosti, tvorivosti a logického myslenia u detí využívaním rôznych didaktických pomôcok. Deti sa mali možnosť zoznámiť s digitálnymi technológiami a učili sa používať digitálne animované programy na elementárnej úrovni a programovať robotickú včielku Bee – Bot.

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V roku 2017 pokračoval náboženský život v zabehnutých kol'ajach. Jedinou väčšou investičnou akciou v našom kostole bola kompletná rekonštrukcia organa.

SPOLOČENSKÉ A ZÁUJMOVÉ ORGANIZÁCIE

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska patrí z hľadiska členskej základne a aktivít k najväčším organizáciám v obci. Začiatkom roka, 19. februára 2017, sa uskutočnila výročná schôdza miestnej Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska. Prvá časť patrila kultúrnemu programu žiakov materskej a základnej školy a speváckeho súboru Veselí seniori. Druhá časť bola organizačná s výročnou správou predsedkyne Marty Valentovej, predstavením plánov na ďalší rok, blahoželaniami jubilujúcim členom a pohostením s tombolou. Dôchodcovia absolvovali počas roka dva

výlety do Českej republiky. V máji do Ledníc a Valtíc a začiatkom augusta s členmi Klubu záhradkárov výlet do Skalice a na Baťov kanál.

V máji sa seniori zúčastnili okresných športových hier seniorov okresu Nitra v Ivanke pri Nitre v zložení Alžbeta Paulovičová, Darina Matušková, Ján Matuško, Ján Turza a Jozef Áč, ktorí vo svojich súťažiach vybojovali popredné miesta. Ján Turza sa v streľbe zúčastnil aj medzinárodnej športovej olympiády v Nitre, kde obsadil 4. miesto.

Územný spolok Slovenského Červeného kríža

Činnosť územného spolku Slovenského Červeného kríža v Alekšinciach bola v súčinnosti s Obecným úradom zameraná predovšetkým na organizovanie jarného a jesenného odberu krvi v kultúrnom dome.

Miestny kynologický klub Alekšince

Na jar roku 2017 prišlo k výmene vo vedení klubu. Dlhoročného predsedu Jozefa Bohunického nahradil Mgr. Róbert Počarovský z Nitry. V máji zorganizovali miestni kynológovia v spolupráci s Klubom chovateľov málopočetných plemien Výstavu málopočetných plemien psov, ktorej sa zúčastnilo 105 vystavovateľov so 147 psami zo Slovenska i zo zahraničia. Išlo o prestížne podujatie s veľkou diváckou odozvou. Dňa 26. augusta sa uskutočnili tradičné kynologické preteky o Pohár starostu obce Alekšince podľa predpísaného národného skúšobného poriadku v disciplínach Pachové práce – stopa, Ovládateľnosť psa – poslušnosť a Obranné práce. Pretekov sa zúčastnilo dvanásť súťažiacich z rôznych kynologických klubov. V závere pretekárskej sezóny zorganizovali naši kynológovia nultý ročník *Mikulášskeho preteku MKK Alekšince 2017*. V príjemnej predvianočnej atmosfére sa ho zúčastnilo 14 z 20 registrovaných členov miestneho klubu.

Slovenský zväz chovateľov Alekšince & Klub záhradkárov v Alekšinciach

Každoročným vyvrcholením činnosti oboch organizácií je spoločná Farmárska revue, ktorá sa uskutočnila 23. septembra v miestnom kultúrnom dome a jeho

bezprostrednom okolí. Záhradkári na nej odprezentovali výsledky svojej celoročnej pestovateľskej práce. Miestni chovatelia vystavovali predovšetkým hydinu a králiky.

Poľovnícke združenie Alekšince

Členovia poľovného združenia zorganizovali počas fašiangov poľovnícky ples. Počas zimných mesiacov sa prikrmovali zver, na jar čistili chotár, zúčastňovali sa spoločných poľovačiek.

Dobrovoľný hasičský zbor obce Alekšince (DHZO)

Mnoho našich občanov si ešte pamätá časy, keď bol v našej obci činný dobrovoľný hasičský zbor. Počas uplynulých rokov sa uskutočnilo viacero iniciatív s cieľom obnoviť jeho činnosť. Až 12. apríla 2017 sa podarilo zvolať schôdzu dvanástich dobrovoľníkov z radov obyvateľov Alekšinc, ktorej programom bolo Obnovenie činnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce. Prvými členmi obnoveného zboru sa stali Peter Čačaný, Marek Mateička, Lucia Kišacová, Juraj Zajko, Juraj Mikuš, Patrik Skokan, Miroslav Hladký, Peter Jankovič, Radoslav Ťapušík, Marek Margetín, Marek Mikuš a Miroslav Hajdák. Na schôdzi bol zvolený výbor zboru. Predsedom DHZO Alekšince sa stal Peter Čačaný, podpredsedom a veliteľom Marek Mateička, tajomníčkou a pokladníčkou Lucia Kišacová, hospodárom a preventinárom Juraj Zajko ml., strojníkom Juraj Mikuš a jediným členom revíznej komisie bol zvolený Patrik Skokan. Personálne obsadenie výboru DHZO Alekšince bolo schválené obecným zastupiteľstvom 28. apríla 2017.

Základnou úlohou obnoveného hasičského zboru sa stalo zloženie družstva, ktoré by vykonávalo všetky úlohy v kompetencii DHZO. Jeho členovia absolvovali dvojdnový základný výcvik, ukončený záverečnou skúškou. Vo vlastníctve obce bola stará hasičská zbrojnica na Hlavnej ulici pri soche sv. Jána Nepomuckého, v ktorej sa však nachádzal už iba nepoužiteľný inventár a zbrojnica nevyhovovala priestorovými možnosťami nárokom na uskladnenie súčasnej hasičskej techniky. Pri obnovení zboru nedisponovali dobrovoľní hasiči žiadnou technikou a tak boli zaradení na rok 2018 v štruktúre DHZO

do poslednej výkonnostnej triedy. Priestory bývalého kaderníctva v budove obecného úradu sa stali klubovňou zboru.

Dobrovoľní hasiči sa prvýkrát predstavili verejnosti na podujatí Alekšinský kotlík 2017. Postavili nielen družstvo súťažiacich vo varení guláša, ale v spolupráci s DHZO Rumanová pripravili pre deti zaujímavý program.

Občianske združenie ČIN ČIN

Hlavným cieľom združenia je zlepšiť život v obci, pracovať s mládežou a podporovať kultúrno-spoločenského života v obci. V združení pôsobia viacerí občania Alekšincov z rôznych spoločenských a športových organizácií. Počas roka sa združenie spolupodieľalo na väčšine obecných kultúrnych a spoločenských podujatí. Občianske združenie sa snaží zúčastňovať súťaží o granty na podporu obce. V roku 2017 získalo prebytočný hnutelný majetok od štátu v podobe vozidla PRAGA PV35. Uvedené vozidlo sa bude využívať na zabezpečenie a organizovanie obecných kultúrnych a spoločenských podujatí a pri plánovaných verejnoprospešných brigádach alebo pri riešení následkov živelných pohrôm či mimoriadnych situácií v obci.

TELOVÝCHOVA A ŠPORT

Miestny futbalový klub Alekšince

Už dlhú dobu patria alekšinskí futbalisti k najlepším šíriteľom dobrého mena našej obce. V druhej polovici januára 2017 sa naši dorastenci, ktorých vedie aj naďalej Jozef Brath, zúčastnili v Mestskej športovej hale v Nitre na kvalitne obsadenom turnaji PP InvestCup. Turnajom kráčali bez prehry až do finálne, kde podľahli Nevidzanom. Potvrdili tak, že patria medzi najlepšie družstvá v regióne. Najlepším brankárom turnaja sa stal Andrej Trnka. Do výberu najlepších hráčov turnaja sa dostal Kristián Košťál.

V jarnej časti sezóny 2016/2017 alekšinské A-mužstvo odohralo 14 zápasov, z ktorých vyhralo desať, remizovalo jeden a prehralo tri zápasy. Celkovo získalo v 28 zápasoch sezóny 68 bodov za 22 výhier, dve remízy a štyri prehry so skóre 82:25. MFK Alekšince v konečnej tabuľke skončil na 2. mieste V. ligy stred Západoslovenského futbalového zväzu v konkurencii 14 družstiev. Najlepším alekšinským strelcom bol Lukáš Trnka s 15 presnými zásahmi. Naši dorastenci (hráči do 19 rokov) hrali v sezóne 2016/2017 V. ligu stred Západoslovenského futbalového zväzu. V jarnej časti spomenutej sezóny získali jedenásť víťazstiev, raz prehrali a raz remizovali. V súčte celej sezóny získali 68 bodov za 23 výhier, dve remízy a dve prehry a skončili tak na druhom mieste 14-člennej tabuľky so stratou dvoch bodov na víťazné Nevidzany. Počas sezóny odohrali viacero pamätných zápasov, ako bolo napríklad výhra 20:0 nad Veľkým Zálužím. Tretím súťažným družstvom Alekšincov bol v jarnej časti sezóny 2016/2017 výber mladších žiakov do 13 rokov, ktorý odohral IV. ligu Oblastného futbalového zväzu Nitra – skupina A. V nej obsadili štvrté miesto zo siedmich tímov so ziskom 21 bodov, za sedem víťazstiev a päť prehíer.

Mužstvo mužov odohralo jesennú časť V. ligy stred v konkurencii ďalších dvanástich mužstiev pod vedením hrajúceho trénera a miestneho rodáka Jána Štajera, ktorý prešiel všetkými vekovými kategóriami prvoligového klubu FC Nitra. Hral taktiež v prvoligovej Dunajskej Strede, českej Karvinej a ďalších družstvách na poste obrancu. Svoje skúsenosti sa snažil využívať práve v rodných Alekšinciach. Mužstvo pod jeho vedením hralo pekný kombinačný futbal. Vyhralo desať zápasov a v troch remizovalo. Zimovalo tak na prvej priečke so sedembodovým náskokom.

Jesenná časť sezóny 2017/2018 sa našim dorastencom mimoriadne vydarila, keď ju vyhrali bez straty bodu, pričom predvádzali okulahodiaci futbal s množstvom strelených gólov. Družstvo mladších žiakov štartovalo v IV. lige Oblastného futbalového zväzu – skupina A. V deviatich zápasoch štyrikrát vyhralo a päťkrát skončilo porazené.

Po skončení vydarenej jesennej časti sa naše futbalové družstvá zúčastnili halových turnajov. Dorastenci sa 6. decembra 2017 zúčastnili v športovej hale vo Vrábľoch Amsterdam cupu. V konkurencii 20 družstiev z 3. až 6. ligy vyhrali naši dorastenci všetky svoje zápasy a stali sa zaslúženým víťazom kvalitne obsadeného turnaja. Najlepším brankárom turnaja bol vyhlásený náš hráč Andrej Trnka a najlepším strelcom Marek Palkovič. A-mužstvo sa zasa v Nitre zúčastnilo 26-ročníka najväčšieho vianočného halového turnaja na Slovensku. Naši hráči vyhrali suverénne základnú

skupinu, no vo štvrtfinále prehrali na pokutové kopy s Bábom po predchádzajúcej remíze 3:3.

Stolnotenisový oddiel Alekšince

Stolnotenisový oddiel Alekšince zorganizoval v prvých januárových dňoch 5. ročník *Novoročného turnaja* v stolnom tenise v priestoroch miestneho kultúrneho domu, ktorého sa zúčastnilo mnoho hráčov z Alekšiniac, ale i zo širokého okolia. Súťažilo sa v troch vekových kategóriách – mládež do 15 rokov, dospelí a seniory. Vedúcim stolnotenisového oddielu bol počas roka aj naďalej Bohumil Kišac. Členovia oddielu sa podujali zorganizovať tradičný minifutbalový letný turnaj *O pohár starostu obce* na ihrisku s umelou trávou. Ten sa uskutočnil 24. júna. Ako býva zvykom, zúčastnili sa ho registrovaní i neregistrovaní hráči predovšetkým z Alekšiniac a okolia.

Motokrosová pretekárka Nina Bullová

Vzornou reprezentantkou Alekšiniac je aj Nina Bullová (*1999), ktorá je úspešnou motokrosovou pretekárkou. Svoju športovú kariéru začínala na pitbikoch, čo sú motokrosovú motorky na malých kolesách. Pravidelný tvrdý tréning začal postupne prinášať svoje ovocie. Pitbikové preteky sa organizovali predovšetkým v Českej republike – v Prahe, Smrku, Telči, Dolním Bukovsku, Litoveli, Dolních Heřmaniciach, Vracove či Karlíne. Vo svojej kategórii Dámy, napriek svojmu veľmi mladému veku, začala preteky suverénne vyhrávať. Stala sa majsterkou Čiech aj Slovenska. Neskôr prestúpila do kategórie Elite, kde ako jediná žena jazdila s mužmi. V tejto kategórii sa napriek silnej konkurencii umiestňovala na popredných priečkach. V roku 2016 si vybojovala šancu zúčastniť sa motokrosových majstrovstiev sveta vo Francúzsku. Túto šancu však využiť nemohla, keďže týždeň pred pretekmi sa jej pokazila motorka.

Rok 2017 bol pre Ninu Bullovú prelomový. Na podnet profesionálnych jazdcov prešla v polovici sezóny 2017 a od pitbikov do kategórie veľkých motoriek. Napriek tomu, že takýto prechod nebýva jednoduchý, tak naša nádejná pretekárka už čoskoro získala prvenstvo na pretekoch v Skýcove a v ďalších desiatich pretekoch sezóny sa vždy

umiestnila v prvej trojici pretekárov, pričom trikrát sa tešila z prvenstva. Nina Bullová momentálne súťaží za Motocross club Skýcov.

POČASIE A ÚRODA

Rok 2017 bol podľa meteorologických meraní mimoriadne teplý a ako 12. najteplejší od roku 1961. Po veľmi studenom januári prišlo výrazne februárové oteplenie, ktoré pokračovalo veľmi teplou a suchou jarou i letom. Do konca júna spadlo v našej oblasti iba 55% priemerného úhrnu zrážok, čo sa podpísalo na úrode obilovín, ako aj ďalších druhov ovocia a zeleniny.⁴ Dňa 29. októbra 2017 sa celým územím Slovenska prejal extrémne silný vietor, ktorý v Alekšinciach a okolí dosahoval v nárazoch rýchlosť až 124 km/h a spôsobil aj materiálne škody predovšetkým v podobe polámaných stromov.

ČRIEPKY Z HISTÓRIE

Pri príležitosti obnovenia činnosti dobrovoľného hasičského zboru v Alekšinciach sa pripomeňme aj jeho minulosť. S organizovaním hasičských spolkov sa začalo už počas osvieteneckých reforiem uhorskej kráľovnej Márie Terézie, keď boli požiare obydlí a úrody bežným problémom. Dobrovoľný hasičský zbor v našej obci jestvoval už pred rokom 1778, v ktorom sa na území Nitrianskej župy uskutočnil daňový súpis.⁵ V tomto súpise je spomenutá aj existencia hasičského zboru v našej obci. Nie je však zrejmé, či hasiči disponovali nejakou technikou, pravdepodobne šlo o skupinu ľudí, ktorá vykonávala strážnu službu a v prípade požiaru išla hasiť za pomoci vedier, rebríkov a dlhých hákových tyčí, ktorými sa zhadzovali stavby, aby sa oheň nerozšíril ďalej.

⁴ *Klimatologické zhodnotenie roka 2017*. Dostupné na internete: www.shmu.sk.

⁵ Stručná história obce Alekšince. In: *Alekšinský informátor*, 2006, č. 3, s. 2.

Potom sa nám nadhlo vytrácajú z archívnych prameňov informácie o činnosti či jestvovaní tohto spolku. Po vzniku Československej republiky a ustálení pomerov bola v roku 1922 ustanovená v Trenčíne Slovenská zemská hasičská jednota, ktorá mala zastrešovať a usmerňovať činnosť jednotlivých dobrovoľných zborov. V nasledujúcom období boli sformované hasičské zbory s jasnou štruktúrou a technickým zázemím asi takmer v každej väčšej obci na Slovensku, Alekšince nevynímajúc. V roku 1928 bol v našej obci oficiálne založený spolok dobrovoľných hasičov. Prvým veliteľom sa stal Július Urcikán. O päť rokov neskôr bola vybudovaná nová hasičská zbrojnica a zakúpená nová hasičská striekačka ťahaná koňmi. Na konci 30. rokov 20. storočia mal spolok 20 členov, z toho 18 mužov – hasičov a dve samaritánky, ktoré mali v prípade potreby poskytovať základné zdravotné ošetrovanie.⁶

Po vzniku jednotného roľníckeho družstva prešlo fungovanie dobrovoľného hasičského zboru pod jeho patronát. Okrem prevencie a pomoci pri živelných pohromách zohrával hasičský spolok dôležitú úlohu v kultúrnom živote obce organizovaním tanených zábav a kultúrnych podujatí. V roku 1948 založil Peter Kavuliak pri hasičskom zbore dychovú hudbu, ktorá fungovala niekoľko rokov. Súčasťou hudobnej skupiny boli okrem neho aj jeho bratia František a Vladimír Kavuliakovci, Karol Kohút, Tomáš Kohút, Alojz Tylka, Peter Bulla a ďalší. Učiteľka Božena Pavlovičová založila v roku 1961 družstvo hasičského dorastu. To sa zúčastňovalo spolu s družstvami mužov pravidelných okresných súťaží.⁷ V tom čase bol predsedom dobrovoľných hasičov M. Pecho.

Po roku 1950 začali v Československu vznikať profesionálne hasičské zbory a tak postupne význam dobrovoľných hasičských zborov začal klesať. I tak mal alekšinský spolok napríklad v roku 1964 až 40 členov, ktorí boli zväčša zamestancami miestneho Jednotného roľníckeho družstva. Predsedom zboru bol V. Bulla. Hlavnou náplňou boli denné i nočné hliadky v čase žatevných prác a prevencia požiarov prostredníctvom revízií bytoch, domoch a podnikoch. K najiniciatívnejším dobrovoľným hasičom patril M. Pecho, ktorý bol za svoju dlhoročnú činnosť v roku 1964 odmenený čestným diplomom Československého zväzu požiarnej ochrany, pod ktorý náš miestny dobrovoľnícky zbor spadať. Aktívna bola aj ženská skupina dobrovoľných hasičiek.⁸

⁶ *Pamätná kniha obce Alekšince 1937-1949, časť Z minulosti do súčasnosti, s. 19.*

⁷ Štátny archív Nitra, f. Okresný výbor československého zväzu protipožiarenej ochrany, kartón č. 1. *Správa o plnení úloh na úseku zdravotnom za III. štvrtrok 1962.*

⁸ *Obecná kronika 1957 – 1999, rok 1961, 1964.*

Koncom 70. rokov vznikla naliehavá potreba zabezpečiť hasičské auto v dôsledku spojenia viacerých okolitých JRD do spoločného JRD Nový život Alekšince a následného nedostatku traktorov, ktoré by ťahali hasičskú striekačku pri žatevných prácach a pri hasení požiarov.⁹ Navyše musela byť individuálne zabezpečovaná aj preprava samotných hasičov. Pre JRD bolo vykonávanie protipožiarnej ochrany v takejto podobe neefektívne a postupne dochádzalo k utlmovaniu týchto aktivít. Na začiatku 80. rokov mala miestna hasičská jednota 23 členov, z toho 18 aktívnych. Naďalej sa konali cvičenia, súťaže, previerky požiarnej ochrany. Členovia jednoty pripravovali relácie v obecnom rozhlase o protipožiarnej ochrane. Počet aktívnych členov sa však naďalej znižoval.¹⁰ Miestna jednota prerušila svoju činnosť v rušnom období po roku 1990. Dobrovoľný hasičský zbor obce Alekšince obnovil svoju činnosť v roku 2017.

⁹ *Obecná kronika 1957 – 1999*, rok 1974, 1976, 1979.

¹⁰ *Obecná kronika 1957 – 1999*, rok 1981, 1982, 1984, 1988/89.